

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Областен управител на област Монтана

ПРОТОКОЛ
от
заседание на
Областния съвет за развитие на област Монтана
30.07.2014 г.

Днес, 30.07.2014 г. в заседателната зала на Областна администрация Монтана се състоя заседание на Областния съвет за развитие.

В заседанието взеха участие :

**инж. Николай Пенчев – Областен управител на област Монтана и
Председател на Областния съвет за развитие.**

Членове с право на глас:

1. Иво Иванов – кмет на община Лом
2. Наташа Михайлова – кмет на община Брусарци
3. Венцислав Евгениев – кмет на община Медковец
4. Дилян Димитров – кмет на община Георги Дамяново
5. Тихомир Антонов – зам. кмет на община Монтана
(замества г-н Златко Живков - кмет на община Монтана)
6. Боян Аврамов – зам.кмет на община Вълчедръм
(замества г-н Иван Барзин - кмет на община Вълчедръм)
7. Бисер Методиев – зам. кмет на община Бойчиновци
(замества г-н Светлин Сретениев - кмет на община Бойчиновци)
8. Петър Стефанов - зам.кмет на община Вършец
(замества г-н Иван Лазаров - кмет на община Вършец)
9. Валентин Кръстев – зам. кмет на община Чипровци
(замества г-н Анатоли Първанов - кмет на община Чипровци)
10. Мая Горанова – представител на община Берковица
(замества г-жа Димитранка Каменова - кмет на община Берковица)
11. Юлиян Иванов – председател на общински съвет Берковица
12. Катя Додева – председател на общински съвет Брусарци
13. Милко Благоев – представител на Общински съвет Георги Дамяново
14. Асен Качамачков – представител на общински съвет Вълчедръм
15. Иво Цакански - представител на общински съвет Вършец
16. Светлин Лазаров – представител на общински съвет Монтана
17. Надя Йосифова – представител на общински съвет Бойчиновци
18. Христинка Димитрова – представител на общински съвет Чипровци
(замества г-н Юли Цветков - председател на общински съвет Чипровци)
19. Иван Сергисов – председател на БСЧП "Възраждане" Монтана
20. Мария Лазарова – председател на РС на КНСБ Монтана
21. Ангел Ангелов - председател на ТПП Монтана
22. Иван Александров - председател на КТ "Подкрепа" Монтана
23. Клара Илиева – представител на ССИ България
24. Латинка Арсенова – представител на Стопанска Камара Монтана
(замества г-н Цвети Коновски – председател на Стопанска Камара Монтана)

Участие в заседанието взеха и:

Васил Гелев – председател на Китайско-Българската Обединена Търговска Камара

Проф. Д-р Паномир Ценов – директор на ОСБЗ - Враца

Цън Цон – собственик на фирма “Рубин Станево”

Сами Хамад – представител на фирма “Рубин Станево”

Мила Димитрова – директор на Холдинг “Текстилен Клъстер Коприна”

Бойка Борисова – директор на Териториално статистическо бюро - Монтана

Петър Петров – директор на Областна Дирекция “Земеделие” – Монтана

Наталия Николова – представител на Секретариата на Регионалния съвет за развитие на Северозападен район.

Свилен Стоянов - представител на Секретариата на Регионалния съвет за развитие на Северозападен район.

Емилия Цветанова – зам.кмет на община Медковец

Тодор Попов – изпълнителен директор на Български транспортен холдинг”

Димитър Димитров – управител на месокомбинат “Мити 01” ЕООД

Йордан Йорданов – управител на ЕТ “Данекс”

Заседанието откри Областният управител на област Монтана инж. Николай Пенчев, който приветства присъстващите с добре дошли и обяви дневния ред както следва:

1. Откриване
2. Представяне на основните направления в дейността на Китайско-Българската Обединена Търговска Камара
3. Възможни насоки за търговско – икономическо сътрудничество между област Монтана и Китайската народна република.
4. Обекти и параметри на инвестиционните предложения в област Монтана.
5. Дискусия

Инж. Пенчев направи кратко въстъпление в рамките на **точка** 1 от дневния ред, в което благодари, както на редовните членове на съвета, така и на всички официални гости, уважили заседанието. Областният управител даде думата на председателя на Китайско – Българската Обединена Търговска Камара г-н Васил Гелев, към когото отпрати специална благодарност заради демонстрираните единомислие и разбирателство, довели до настоящето ползотворно сътрудничество.

Преди да запознае присъстващите с дейността на Камарата нейният председател на свой ред използва случая за да изкаже благодарност към инж. Пенчев и ръководената от него администрация за проявената инициатива да се потърсят подходящите форми за привличане на китайски инвеститори и изграждане на стратегически партньорства. Той прочете пред заседаващите и поздравителен адрес от търговския представител в Китайското посолство в България - г-н Юан Кехуа. Васил Гелев поясни, че сегашният форум си има предистория, която започва със среща с Областните управители през месец Април, последвана по-късно от състоялата се в София Регионална кръгла маса на тема “Инвестиции в Северозападна България”, за да се стигне до заседание на Областния съвет за развитие на областта, което на практика официално полага основите на бъдещото сътрудничество. Още два подобни форума предстои да се случат през идващите месеци в Китай с идеята Северозапада и в частност област Монтана да бъдат презентирани пред специализирана аудитория от китайски инвеститори, за да се предприемат стъпки към подписване на Меморандум за сътрудничество.

Съгласно базовите данни, с които г-н Гелев запозна присъстващите в рамките на **точка** 2 от дневния ред, китайската икономика е в състояние на постоянен експорт, който в последните години е преобладаващо ориентиран към страните от ЕС и Балканите. Китайско-Българската Обединена Търговска Камара е регистрирано в България дружество с нестопанска цел, което работи с най-голямата институция за промоция на международна търговия в страната от Далечния Изток. Камарата представлява интересите на търговските палати на градовете Пекин, Шандонг и Хангжоу. От презентацията на г-н Гелев стана ясно, че Китайската страна заема трето място по извършени Преки чуждестранни инвестиции в Европа за 2013 г. непосредствено след САЩ и Япония. През изминалата година също така е налице

осезаемо навлизане на Китайския бизнес на Стария континент, не само като общ брой инвеститори, но и по отношение на цели компании. Голяма част от навлезлите компании са изцяло Китайска собственост. Също така има фирми с мажоритарна китайска собственост, както и смесени компании. По отношение на своята продуктова насоченост болшинството китайски фирми са ориентирани към производството на електро и машинно оборудване, метали, текстил и облекло и компютърна техника. Към момента производствата, характеризиращи се с нисък трансфер на ноу-хау са концентрирани в Източна Европа и Балканите, докато високотехнологичните са ориентирани към страните от Запада.

Темпът на своеобразната далекоизточна експанзия се предполага, че ще бъде дори по-голям през периода 2014-2016 г., като се очаква да се обърне по-специално внимание на пазарните ниши, които се разкриват на Балканите и по-конкретно в Румъния, България и Сърбия. Северната ни съседка понастоящем вече е успяла да привлече немалко китайски капитали, което по думите на Васил Гелев се дължи основно на държавната бюрократична система в Румъния, която полага усилия да създава условия на инвеститорите и превръща Букурещ в привлекателно място за капиталовложения. В контекста на казаното за необходимостта от адекватна управленска система г-н Гелев изрази увереност, че област Монтана притежава нужния потенциал да създаде благоприятна за китайските инвеститори среда посредством сътрудничеството между държавата в лицето на Областния управител, местната власт, представлявана от кметовете и бизнеса. Китайските интереси в областта са насочени предимно в сферите на изнесеното производство, бубарството, земеделието, балнеологията и др.

При предприемането на нужните действия за подобряване на инвестиционната си привлекателност област Монтана може да разчита изцяло на Обединената Китайско-Българска Камара, с чието съдействие предстои иницирането на редица важни стъпки за в бъдеще, включващи побратимяване между Монтана и град със сходни характеристики от Китай, презентирани на областта и алтернативите, които тя предлага пред аудитория от китайски инвеститори в градовете Хангжоу и Пекин през настъпващите месеци и посещение на китайска делегация у нас в края на месец ноември 2014г. По повод на планирания в град Хангжоу форум Васил Гелев подчерта, че основен акцент в него ще бъде поставен върху възможностите за възраждането на бубарството и осъществяването на съвместни китайско-български производства от типа "джойнт-венчър" или смесено предприятие.

Съществен момент в презентацията на г-н Гелев бе представената от него китайска държавна платформа Си ЕН Байърс, която предоставя отлични възможности за фирми от Монтана и региона да се възползват от изградената мащабна маркетингова и комуникационна мрежа, за да популяризират своята продукция в Китай. Дейността на платформата се простира далеч отвъд обикновената реклама, тя е действащ инструмент на китайското правителство за разкриване на нови канали за международна търговия с цел да бъдат подпомогнати различни производители от Европа и България да навлязат бързо и ефективно на далекоизточния пазар.

Васил Гелев благодари на присъстващите за вниманието и изрази надежда, че представената от него информация е спомогнала за това хората да получат достоверна представа за същността на действащата към момента спогодба за взаимопомощ между Областна администрация Монтана и Обединената Китайско – Българска Търговска Камара, както и за бъдещите цели, които тя си поставя в името на постигането на един по-висок икономически стандарт.

Областният управител благодари на г-н Гелев за направената от него презентация, след което, в рамките на **точка** 3 от дневния ред, премина към представянето на инвестиционните приоритети на област Монтана, паралелно с възможностите, които се предлагат за изграждане на търговски и икономически партньорства с Китай. Той разгледа накратко географското положение и характеристиките на областта, като обърна внимание на близостта до двата транспортни Еврокоридора № 4 и № 7 и пристанище Лом в качеството му на ключов транспортен и логистичен център. С цел да бъдат онагледени основните тенденции в социално-икономическото развитие през последните години бяха разгледани някои критични макроикономически показатели като Брутен вътрешен продукт, равнище на произведена продукция в нефинансовия сектор и извършените Преки чуждестранни инвестиции. Представените стойности при отделните показатели ясно очертах

значителните темпове на изоставане в равнището на БВП и БВП на глава от населението в областта на фона на страната, независимо че е налице известен ръст и при двата показателя спрямо нивото от преди няколко години. По идентичен начин стоят нещата и по отношение на произведената продукция, докато равнището на осъществените в област Монтана и Северозапада Преки чуждестранни инвестиции показва по недвусмислен начин необходимостта от предприемане на решителни действия за подобряване на инвестиционната среда. Сред основните предимства на област Монтана инж. Пенчев посочи ангажираната администрация, уникалните природни дадености, плодородната равнинна част, ниските нива на корпоративните данъци и средногодишната инфлация, както и позитивно отношение към възможностите за изграждане на стратегически партньорства. В контекста на бъдещото сътрудничество с Китайската страна той посочи редица алтернативи за капиталовложения, сред които обърна по-специално внимание на бубарството като традиционен поминък, на възможностите за изграждане както на спа и балнео, така и на търговски и логистични центрове, на инвестиционните проекти, насочени към инфраструктурата, изнесените производства, туризма, земеделието и др.

Като възможни направления за изграждане на балнео и спа центрове инж. Пенчев посочи общините Вършец, Берковица, Лом, Чипровци, Георги Дамяново и Медковец, чиито дадености бяха нагледно представени чрез богата гама от снимки. Специално внимание бе обърнато на язовир "Огоста" като алтернатива за създаване на спортно-туристически комплекс, а недостроения хирургичен блок в Монтана и бившето военно поделение в Лом, представляващи обекти държавен сграден фонд бяха посочени като възможности за изграждане на търговски и логистични центрове. Разположеният непосредствено на брега на река Дунав хотел-ресторант "Дунав" в гр. Лом бе представен като възможност за инвестиционни проекти в сферата на туризма, а два транспортни обекта в градовете Лом и Монтана, собственост на компанията "Български транспортен холдинг" бяха презентирани като терени с потенциал за изграждане на завод за соларни елементи.

При представянето на опциите за развитие на изнесени производства Областният управител посочи предприятие с изградена инфраструктура за производство на колбаси в Лом и фирма, занимаваща се с производство на сглобяеми къщи в с. Смоляновци. С визия за бъдещо разгръщане на експортния потенциал и популяризиране на област Монтана бе разгледано винопроизводството в Георги Дамяново, Долно Линево и Станево, на което инж. Пенчев обърна специално внимание като сфера, чиято продукция би могла да се рекламира и разпространява на китайския пазар чрез далекоизточната държавна платформа Си Ен Байърс.

На финала на своята презентация Областният управител изрично подчерта, че представените от него данни очертават само основната рамка на цялостната картина на областно ниво и могат да бъдат допълнени по всяко време с нови предложения. С това той отговори на поставеният му от инж. Юлиан Иванов въпрос защо проектът за ски зона "Ком" не фигурира в показаните слайдове. Инж. Пенчев изтъкна, че в хода на срещите, които предстои да проведе и с оглед на планираните в Китай форуми картината на инвестиционните приоритети в област Монтана може да бъде окомплектована с нови елементи и да претърпи трансформации.

В допълнение към посочения в презентацията на инж. Пенчев традиционен поминък "Бубарство" и алтернативите за неговото възраждане в областта думата бе предоставена на проф. д-р Паномир Ценов за да запознае, в рамките на **точка** 4, аудиторията с изготвения от него инвестиционен проект за периода 2015-2019 г.

Съгласно представената от проф. Ценов информация България притежава отличен потенциал за възраждане на бубарството предвид факта че в страната тази наука е добре развита и разполага със собствено производство на черничев посадъчен материал и бубено семе. Поминъкът би могъл да се съфинансира със средства от Европейските фондове, както и чрез пряка субсидия на килограм произведени пашкули, която се очаква да бъде предоставяна на бубохраниелите от началото на 2015 г. Възможно е производството на пашкули и естествена коприна в България да бъде многократно увеличено при запазване или повишаване на цените на естествената коприна на световния пазар, но решаваща роля за това ще има пряката субсидия към производителите, за да бъдат те в състояние да поддържат такова ниво на разходите, което ще им позволи да продават на конкурентни цени. Като цяло проектът цели достигане на годишно производство от около 600 тона

сурови пашкули и 70 тона сурова коприна в България към 2019 г. Общо необходимите инвестиции за 5-годишен период ще са в размер на около 72 милиона лева, като от тях 3 милиона следва да се подсигурят от частни инвеститори, а останалите 69 милиона – чрез фондовете на ЕС.

Областният управител благодари на проф. Ценов за представения проект и прикани присъстващите за мнения и коментари.

В рамките на **точка 5** думата поиска г-жа Мила Димитрова, която се изказа в подкрепа на представения от професор Ценов проект. Тя заяви, че бубарството има дълбоки корени в Северозапада и може да бъде възродено, за да генерира доходи за населението. Председателят на Холдинг "Текстилен Клъстер Коприна" поясни, че процесът на възраждане на поминъка вече е стартирал, като е започнало поэтапното обновяване на черничевите градини. Г-жа Димитрова предложи сътрудничество с кметовете на общини, като изрази готовност да разкрие кабинет по бубарство в специализирано земеделско училище в област Монтана, както и производствена линия в град Лом.

Отношение по темата взе кметът на община Лом г-н Иво Иванов, който изрази готовност да съдейства за разкриването на кабинет по бубарство в специализираното земеделско училище в Ковачица. Г-н Иванов приветства идеята за възраждане на традиционния за град Лом поминък като форма на предприемачество, което ще подсигури заетост и препитание за доста нуждаещи се хора. Кметът на крайдунавската община изрази цялостна подкрепа по отношение на инициативата за подобряване на инвестиционната среда в региона и търсене на подходящи форми за сътрудничество с Китайската република. Той изтъкна, че Северозапада има редица предимства, които към момента не се използват пълноценно като географските дадености и съчетанието на железопътен с воден транспорт, отварящо редица възможности за бизнеса.

В подкрепа на инициативата се изказа и зам.кметът на община Монтана г-н Тихомир Антонов. Той уведоми присъстващите, че общината вече е предприела необходимите стъпки към изграждане на партньорство с китайската страна посредством побратимяването на град Монтана с град Чун Цин. Г-н Антонов заяви, че общината и в частност град Монтана като областен център разполагат с необходимите възможности да посрещнат адекватно евентуалния инвеститорски интерес и могат да съдействат най-вече в сферата на обучението предвид факта, че приблизително 45% от децата в областта учат в града.

Мнение, идентично с това на г-н Антонов изрази и г-жа Бойка Борисова. Тя заяви, че освен големия брой училища и детски градини град Монтана притежава и редица необитаеми жилища, които могат да се ползват при реализацията на инициативи с инвестиционна цел. Наред с това градът се намира в близост до столицата на страната, което допълнително ще улесни в логистичен план потенциалните инвеститори.

Своята подкрепа към инициативата за осъществяване на търговски и икономически партньорства с Китай изказаха г-н Йордан Йорданов и г-н Тодор Попов. Те благодариха на Областния управител на област Монтана и на кметовете на съответните общини за предприетите действия в посока търсене на възможности за привличане на инвестиции.

Думата поиска г-н Венцислав Евгениев, който призова присъстващите към повече прагматизъм по отношение на практическата реализация на заявените намерения за генериране на икономически растеж. Кметът на община Медковец поясни, че цялостната идея е отлична и вижда в нея потенциал за постигане на добри резултати, но вижда и редица проблеми, които спъват развитието на областта не от вчера и които се задълбочават с времето. Като пример той посочи необходимостта от квалифицирана работна ръка с нужната мотивация, която да отговори на потребностите на бизнеса, както и проблема с липсата на приемственост в държавното управление.

В отговор на казаното от г-н Евгениев Областният управител изрази позиция, че проблемите не бива да се пренебрегват, но тяхното наличие не следва да бъде оправдание за липсата на инициативност. Той поясни, че при ясно идентифицирани потребности ще се намерят и подходящите начини за справяне с предизвикателствата.

Г-н Цън Цон поиска думата, за да изкаже своето мнение по тематиката не само като представител на Китайската страна, но и като инвеститор, който вече е предприел съответните стъпки за развиване на бизнес в Северозападна България посредством придобиване на права върху лозови масиви на територията на община Лом. Той благодари на Областния управител на област Монтана за възможността да вземе участие във форума и увери присъстващите, че застава зад всички усилия, които се полагат в рамките на действащата спогодба между област Монтана и Обединената Китайско – Българска Търговска Камара в посока изграждане на стратегическо партньорство.

Необходимо е обаче да бъдат предприети редица важни стъпки по отношение на стимулиране на бизнеса и изглаждане на бюрократичните спънки пред чуждестранните инвеститори. Към настоящия момент според собственика на фирма "Рубин Станево" като пречка се явява и езиковата бариера, тъй като много малко хора говорят и двата езика.

Г-н Цон открито сподели своите нарастващи опасения от проблема с кражбите в притежаваните от него имоти. Той призова властите на централно, областно и общинско ниво да потърсят съвместно начини за справяне с проблема и повишаване на сигурността у инвеститорите, за да не се стига до разколебаване на предприемачите, желаещи да вложат своите капитали на територията на Северозапада.

Отношение към казаното от г-н Цон взе г-н Гелев, за да поясни, че една от основните насоки в работата на Китайско – Българската Обединена Търговска Камара е да предпазва интересите, както на българските, така и на китайските предприемачи. В рамките на тази си функция Камарата е готова да подпомогне под всякаква форма инвеститорите включително и чрез правна консултация по конкретни казуси. Васил Гелев подчерта, че е наясно със съществуващите проблеми и начина, по който те оказват влияние върху отношенията между двете страни, но формулата за противодействие според него е една и тя се корени именно в съвместните усилия между институциите. Той се надява в лицето на Областния управител и кметовете на отделните общини да срещне необходимото съдействие за предприемане на адекватни мерки с цел да се предотврати формирането на лош имидж на страната и региона в очите на международния бизнес.

Позицията на г-н Гелев бе изцяло подкрепена от инж. Пенчев, който на свой ред увери г-н Цон, че в качеството си на институция, представляваща държавните интереси и съвместно с кметовете ще положи максимални усилия за преодоляване на спънките, породени от негативни обстоятелства и създаване на благоприятна за бизнеса среда.

В заключение и като финал на всички обсъждания Областният управител прикани участниците в заседанието да подкрепят цялостната инициатива за стимулиране на икономическия растеж в областта и изграждане на търговски и икономически отношения с Китай.

Мнения против това предложение не бяха изказани и присъстващите членове и гости на съвета за развитие се обединиха около следното **СТАНОВИЩЕ**:

Областният съвет за развитие на област Монтана единодушно декларира своята подкрепа към съвместните усилия на Областния управител на област Монтана и Китайско-Българската Обединена Търговска Камара, насочени в посока насърчаване на инвестиционната активност в областта и Северозапада и изграждане на търговски и икономически партньорства с Китайската народна република.

Други коментари, препоръки или предложения по темата не бяха направени, поради което дневният ред бе изчерпан, а заседанието – закрито.

ИНЖ. НИКОЛАЙ ПЕНЧЕВ

*Областен управител на област Монтана
и Председател на Областния съвет за развитие
/П/*

*Изготвил: Добромир Тодоров – старши експерт в дирекция АКРРДС
/П/*